

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	\$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.00
Za četrt leta	\$1.50
Za New York za celo leto	\$3.50
Za pol leta	\$2.00
Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

14,000 VISOKOŠOLCEV

Jugoslavija ima tri popolne univerze in poleg njih še par nepopolnih univerz, na katerih študira — so glasno z zadnjo statistiko — nad štirinajst tisoč študentov.

Jugoslavija ima kakih dvanaest milijonov prebivalcev. Francija jih ima štirideset milijonov, toda na vseh francoskih univerzah ni štirinajst tisoč francoskih študentov.

Visokošolci se izobrazujejo za poklice, ki zahtevajo takozvano akademsko izobrazbo: profesorje, zdravnike, duhovnike, inženirje itd.

Baš teh ljudi je pa v Jugoslaviji več kot preveč in so povprečno jako slabo plačani. Sleherni sili v šole, sleherni hoče biti gospod, sleherni hoče brezskrbno živeti.

Ko enkrat dovrši univerzo, je sicer po svojem umu večji ali manjši gospod, po trebuhu mu pa tako kruli, da se da skoro natančno preračunati, kdaj se je zadnjič krompirja najedel.

Kmetijstvo propada, obrt propada, dočim je produkcija jare gospode že zdavnaj preseгла svojo normalo.

Jugoslavija nima inteligentnega srednjega razreda.

V Jugoslaviji so navadni težaki brez šol in ljudje z vseučiliško izobrazbo, ki morajo opravljati težaško delo, če se hočejo preživeti.

Pred vojno (in menda tudi sedaj ni drugače) je bilo težko dobiti pri nas obrtnika, ki bi znal sestaviti priprosto trgovsko pismo ali ki bi mogel brez advokata napraviti kako navadno trgovsko transakcijo.

Družinski oče je že vnaprej določil: — Ta sin bo gospod, ta bo pa delavec. In za tistega, ki bi imel biti gospod, je morala vsa družina garati. Po dolgih letih je prišel takle "gospod" z Dunaja ali Gradea, v oguljenem fraku seveda, pa je ubogo mater ali sestro skrivaj cigail za krvavo prislužene kronce, da jih je mogel v gospodski družbi zapiti.

V Jugoslaviji tvorijo falirani študentje in študentje, ki so dovršili vse šole ter so brez službe, poseben razred, ki je samemu sebi in vsem drugim v največjo nadlego.

Sin revnih starišev mora predčasno izpreči ter opustiti študije, ker nima dovolj sredstev.

Na drugi strani pa dovrši študije marsikateri gospodski butec, ker ima dosti denarja na razpolago ter lahko študira in študira, dokler se mu ne ponudi kaka ugodna prilika, da "pride skozi".

Vzgojiti je treba inteligentne uradnike, inteligentne kmetovalce in industrialne delavce, ki bodo mojstri v svojem poslu ter bodo tudi nekaj vedeli o svetu.

Državi, v kateri se mladi ljudje dela boje, se ne obeta posebno lepa bodočnost.

Nemiri v Kalkuti.

KALKUTA, Indija, 22. julija. Nemiri, ki so izbruhnili ob pričetku mohamedanskega leta, katerega štejejo po mesecih, se bili obnovljeni včeraj z novimi spopadi med Indijci in mohamedanci. Policija je streljala v ljudsko množico in pri tem sta bili ubiti dve osebi. Vse prodajalne v okrajih, v katerem so se završili nemiri, so bile zaprte. Vlada smatra položaj skrajno nevarnim. Angleške čete so bile vnovič poslane v okraj, da uveljavijo mir.

Le malo utehe od vročine.

Deset oseb je umrlo v New Yorku vsled vročine in več kot trideset jih je zbolelo. Bil je namreč najbolj vroč 22. julij, kar jih za znamuje vremenski urad iz zveznega ustanovljenja. Že ob enajstih zjutraj je kazal termometer 91 stopinj in do treh popoldne je dosegla vročina 97 stopinj.

Po ulicah mesta, kjer je žarelo kot iz peči in kjer so ljudje po stancvanjih zamaženi skušali najti hladnej vetrič, pa je bilo sto sto ljudi, ki so se v več.

Jugoslavia irredenta.

Vinaka letina.

Z Goriškega so prišle v javnost vesti, da je pričakovati letos slabo vinško letino. Te vesti so bile neutemeljene. Novi podatki v tem oziru se glasijo ugodno.

Solun, Reka in Trst.

Še ni dolgo, ko so italijanski listi dan na dan dopovedovali Srbom, da Jugoslavija nima na Jadranu ničesar iskati, marveč naj se s svojim pomorskim prometom oklene Soluna. Zato pa smo se morali začuditi, da zadnji "Bollettino mensile" tržaškega Lloydja trdi baš nasprotno, da namreč Solun ne bo mogel služiti potrebam Jugoslavije, ampak edino italijanski pristanišči Reka in Trst. V Solunu še ni nič in tudi nič ne bo, jadranska jugoslovanska pristanišča, razven Splita, ne uspevajo.

Glavno žilo jugoslovanskega trgovskega gibanja določa železnica črta Simplon-Orient Express in ta baje kaže jugoslovanskemu blagu pot na Reko in Trst. Pomislite, da porabi Simplon Orient Express iz Trsta do Beograda samo 21 ur. Jugoslavija naj bi se torej potrudila, da doseže po italijanskih pristaniščih vedno večje olajšave, ker so ta pristanišča v nekem pogledu po potrebi razmer tudi jugoslovanska!

Fašistovski visoki komisar za Trst Ricci, postopa pri ureditvi tržaške fašistovske organizacije precej samovoljno in vzbuja odpor, ki sicer v današnjih razmerah ne morejo izbruhniti na dan, pa se vendar obento tako, da se stre pred njim tudi Ricci sam. Za zadnje svoje čine je potreboval višje pritrditve. Zato pa je po hitel v Bresio, kjer se je mudil generalni tajnik fašistovske stranke Turati in si pri njem izposloval odobrenje za akcijo v svrhu definitivnega sistemiziranja tržaškega fašizma. Sedaj ve Trst, da je vse prav, kar ukrene Ricci, ki ne odneha, dokler ne dovrši svoje misije do konca.

V Zagreju

blizu Tržača so orožniki aretirali dva državljana Antona Kramerja iz Maribora in Zvonimira Šeretskega iz Zagreba. Italijansko poročilo o aretaciji pravi, da sta bila aretirana brez sredstev in brez dokumentov, da sta hodila po vaseh okoli rekoč, da iščeta dela, v resnici pa sta hotela nabirati mlade Slovence za Rusijo. Oba aretirane so izgnali.

Na Občinah

so zaključili leto v Leginem azilu. Bila je velika slavnost, ki jo je posetila tudi gospoda iz Trsta. "Piccolo" poroča, da je bilo pri tem letnem zaključku še več ljudstva nego ga je navadno pri Leginih prireditvah. V azilu je bilo 150 otrok.

Kdor bi verjel italijanskemu listu, bi moral smatrati Občine že za čisto italijanski kraj. Pa niso.

Bazovi pri Trstu

posvečajo fašisti veliko pozornost. Bazovica je važen in velik kraj, zato bi se moral kar najhitreje poitalijančiti. "Ilega" je postavila v Bazovici svoj azil in fašistovski dnevnik se baha, kako je azil potegnil nase vse otročičke. Azil jih poseja 90. Tržaški mestni svet je sklenil, da se v bodoče uporablja za šolo, ki je po Gentilijevi reformi postala italijanska, novo poslopje of periferiji, ki se prezida in poveča.

Kar ni, se lahko še zgodi.

Visoki komisar Ricci je pred kratkim obžaloval, da se pri beleženju italijanskega državljanstva za drugorodce ni zahtevalo od njih določene izjave, da postanejo Italijani. To se da še popraviti. Povabljeni bodo drugorodci da se prijavijo za vstop v fašistovsko stranko. Država in fašizem se identificirata v koncepciji, da služiti voditelju pomeni pozneje služiti domovini. Tako bo izražena volja drugorodcev, da postanejo Italijani.

Glede fašistovskih organizacij med Slovence meni Ricci, da deluje najuspešnejše ona v Sežani.

Po šolah na Krasu

je pritrjenih na zid polno razglednih slik, ki predstavljajo razne prizore iz godovine, umetnost in večino Italije, da se jih slovenski otroci ogledajo in se naučijo ogrevati se za novo domovino. Te tabele preskrbuje društvo "Dante Alighieri", katero je sedaj razposlalo po šolah še knjižnico, da bo tudi ta prispevala k poitalijančevanju slovenske dece. Pri društvu "Dante Alighieri" pravijo, da se ima vzbuditi v otrocih čustvo do Italije, katero je žarelo že v dušah njihovih prednikov, kajti ves Kras je bil po sodbi gospode okoli omenjenega društva italijanski, ali "Austria maledetta" ga je poslovenila.

Iz Istre.

V Kšanju je umrl dekan Ante Zarič, ki je bil velik dobrotnik istrskega seljaka, ker je marljivo deloval v njegovo korist, s šolo in gospodarstvom. Bil je tudi deželni poslanec. Ljudstvo ga je ljubilo.

Iz raznih krajev prihajajo vesti, kako veliko škodo je napravilo deževje že doslej. Ako še ne neha, ne bo nobene letine.

Mussolini

je že parkrat obljubil, da poseti Trst pa vselej je izostal tako pričakovani obisk voditelja fašizma. Sedaj razpravljajo italijanski listi o krizi mestnega sveta, sem in tja letijo očitjanja in "Piccolo" govori o osamljenosti in pozabljenosti, v katero je zašel Trst. Da Mussolini še doslej ni prišel v Trst, za to ni treba iskati vzrokov in osebnih sporih, katerih je polno v Trstu in ki prinašajo mestu vedno večjo škodo. Tržaški Italijani so odlošeni, toda hočejo ostati pri svoji stari tržaški veljavnosti in se bore proti onemu italijanstvu, s katerim jih hoče oblagodariti podtajnik Ricci.

Mestni zastop mora biti prežet čisto fašistovskih krcepov in potem se mora ves Trst italijansko preličiti, kakor zahteva njegova misija. Bojev bo še dovolj.

Nesreča.

Na postaji pri Sv. Luciji je prišel med vagon in kamion 28-letni Andrej Manfreda. Železniški voz se je nenadoma blizal in zal in zmečkal Manfreda pri kamionu. Pravijo, da treba napraviti red na svetolucijski postaji.

Mavrič.

Med slovenskim ljudstvom v Primorju je res nekaj italijanskih priimkov. Med Italijani je pa slovenskih priimkov nebroj. Tisti elementi, ki majo na jeziku potrebo dobrega sožitja, neprestano drežajo v drugorodce in povsodi iščejo med njimi italijanstvo. Sedaj so se spravili na priimke in trdijo o raznih slovenskih priimkih, da so italijanski.

Tako je po njihovi pameti tudi Mavrič italijanski priimek. Italijan Mauri iz Benečije se je pod pritiskom Avstrije izpremenil v Mavriča! Mislimo da abotnost svoje trditve čuti dotični pisec v italijanskem listu sam. Priimek Mavrič je pristno slovenski. Priimek Maver se dobri v Brdih. Maver, mavra, pomeni raznobarnost. Mavra je črnomarogasta krava, mavra je ime ovcam na Bovškem. Maver, Mavrič je naš priimek in Mauri in Mavrič: so pristni goriški Slovence ne pa italijanski priseljenci iz Benečije.

Ako si bodo italijanski gospodje tako tolmáčili slovenske priimke, kakor v Mavričevem slučaju, otm se ne bomo čudili, če nekega dne zapišejo, da med Jugoslovani v Julijski Krajini sploh ni slovenskih priimkov.

V Podgori

je občinski komisar uredil pisarno in nastavil nove uradnike. Število je podvojeno. Vsi uradniki in drugi nameščenci imajo dobro odmerjene plače. Ljudje pravijo, da je vsak delavec vreden postnega plačila, občinski uradnik pa mora v svoji službi in pri dobrih prijemkih znati tudi jezik domačinov!

Japonec umoril belo nevesto.

Japonski kuhar je umoril nemško deklico, ki je bila zaročena žnjim. — Ona se je hotela poročiti, a on je hotel čakati, da bi bili prihranki večji.

Pred par leti je prišla iz Nemčije 22 let stara Adelheid Brunjes ter kmalu dobila službo. Pred enim mesecem se je zaročila z nekim Japoncem in oba sta sklenila poročiti se, kakor hitro bosta imela dovolj prihrankov. V pretekli noči pa so jo našli v njeni sobi na zapadni 65. cesti mrtvo. Zadalil jo je njen ženin, 35 let stari Kognora Mogi. — Morilec se je prostovoljno javil policiji.

Krog polnoči je prišel Mogi na policijsko stražnico na zapadni 68. cesti ter pričel pripovedovati policistu Kavanoughu mirno in brezbržno, kot da gre za povsem malenkostno stvar: Zadalil sem svojo nevesto. Njeno truplo leži v njeni sobi na zapadni 65. cesti.

Policist se je ozrl v Japonca ter rekel nekemu tovarišu, ki je medtem pristopil: — Zopet eden, katerega je premagala vročina. Najboljše je, če pokličemo ambulanco.

— Stojte, — je rekel Japonec, — vročina ni omehčala mojih možganov. Jaz sem res zadalil svojo nevesto. Pojdite tja ter se prepričajte.

Nato sta se napotila detektiva Mueller in Cassidy na imenovan naslov ter našla truplo nemške deklice. Mogija so nato zaprli pod obtožbo umora.

Mogi je pripovedoval oblastim, kako se je razvila cela stvar. Kot kuhar v družini J. R. Murhyja na zapadni 178. cesti se je seznanil z Adelheid Brunjes, ki je bila zaposlena pri neki družini na zapadni 175. cesti. Zaljublil se je v mlado deklico, ki je vračala njegovo nagnenje. Pred par meseci sta se zaročila. Od onega časa naprej je bil Mogi skrajno varčen in vsak cent, katerega je lahko prihranil, je dal svoji nevesti spraviti. Zvečer jo je obiskal in govorila sta o poroki. On je menil, da se lahko poročita septembra meseca, če bo šlo vse dobro.

Adelheid je nato vsa razkačena vprašala, zakaj treba čakati tako dolgo, rekla je, da noče delati za tuje ljudi in da se lahko poročita že naslednji teden. On je odvrnil, da ni še dovolj denarja, a ona mu je ugovarjala toliko časa, dokler ni zahteval nazaj svoj denar. Ona pa se mu je pričela smejeti. Takrat se ga je lotila brezmejnja jeza, in ne da bi vedel, kaj dela, jo je zadalil.

Santal Midy
ZAUSTAVI
BOLEČINEČuvajte se ponaredb.
Glejte na besedilo "Midy"
Napravljaj v vseh lekarnah

Kako zaslužiti brez truda \$5.

To je kaj enostavno. Naložite pri nas v s a k teden na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" po 4% \$5.— Obresti, ki se naberejo do poteka 52 tednov, znašajo nekoliko več kot \$5.—

Poleg tega imate na strani \$260.— glavnice, znesek, s katerim lahko računate v slučaju potrebe.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

V Kovertovem listu je dolgo poročilo o tridnevem bivanju škofa dr. J. Gnidovca v Springfield, Ill.

V poročilu je dobesedno rečeno: "Koliko dobrega so prevzvišeni storili v Springfieldu za naše Slovence, Slovake in Ogre, ve le Bog sam."

To je verjetno. Kajti Slovenci, Slovaki in Ogri pri svoji najboljši volji najbrž ne vedo.

In poročilo se zaključuje z besedami:

Želim še omeniti, da je prišla v naše župnišče tudi neka zelo prominentna gospa s svojim sinom in hčerjo, ki sta oba odrasla, pokloniti se prevzvišenemu ter prositi za njihov sv. blagoslov. Ko so prevzvišeni vstali, da bi podelili blagoslov, je gospa s sinom in hčerjo vred v vsej ponižnosti pokleknila ter s sklonjeno glavo so vsi trije hvalno poljubili škofov prstan in roko. Solza duševne radosti je kanila pobožni protestantski ženi po licu ob slovesu od škofa. G. škof so bili vidno ginjni ob tej manifestaciji vere in zaupanja teh protestantov.

Vse, kar je prav, gospodje. Če potrpežljivost papirja nima nobenih meja, ima pa meje potrpežljivost našega priprostega rojaka.

Zgodba iz leta 1926.

Mažak je bil kupil hišo, v kateri je bilo prostora za dve družini. V prvem nadstropju se je sam naselil, drugo nadstropje je pa hotel zarentati mirni družini brez otrok.

Možak je bil precej nervozen ter je v oglasu poudarjal, da hoče imeti mirno družino.

Ze naslednjega dne sta se oglašila mož in žena. Stanarina se ji ma ni zela predraga, in mož je ponudil aro.

Gospodar se je pa zamislil ter odkimal:

— Ne, ne morem vaju vzeti.
— Zakaj ne? — se je začudila žena.

— Zato ne, — je pojasnil gospodar ter pokazal na ženo — zato ne, ker ima gospa dolge lase, spletene v debelo kito. — Vi, — je rekel možu, — ji najbrž ne pustite da bi si dala lase odstriči. Kot sem že rekel, zahtevam v svoji hiši popoln mir. Toda če bi vaju dva vzel, bi ne živel v miru, ker bi ne bilo prepriju ne konca ne kraja. Od jutra do večera in celo ponoči, bi vaša žena javskala in jokala, da si bo dala odstriči lase. Vi bi pa od jutra do večera tolkli po mizi, kleti bi in se pridušali, da ji tega za ves denar na svetu ne dovolite.

Poljaki so vitežki in gentlemani narod. Posebno poljski vojaki.

Pred kratkim se je bil primeiril ta slučaj:

Neki poljski general je bil obsojen na smrt. Poveljnik straže mu je dal na izbero: ali naj ga vojaki ustrelje, ali naj si pa sam požene kroglo v glavo.

To je višek velikodušnosti.

Pet let starega romunskega kronprinca Mihaela je ugriznil pes. Rana ni nevarna.

O tem dogodku je bilo v angleškem časopisju daljše poročilo kot tekmo vojne o stotisočih romunskih izgubah v Karpatih.

Iz Jugoslavije poročajo o velikanskih povodnjah. V Bački, najrodovitnejšem delu Jugoslavije, je uničen ves pridelek.

Jugoslavija nima sreče.

Kadar Radić ne rogovi, pa voda škodo povzroča.

Albanija je edina država v Evropi, ki dosedaj ni imela nobene železnice. Pa so jo tudi v Albaniji začeli graditi. Proga bo dolga štirideset kilometrov.

V slučaju, da bi Italijani kaj sariili proti Jugoslaviji ob albanški meji, jim bo prišla ta železnica jako prav, da lahko umikajo vojsko.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

IZBIRANJE POKLICIA.

Nasvet staršem.

Napotiti svoje otroke po svršetku šolskih let v poklic, ki je ob danih okoliščinah najbolj primeren zanje, je ena izmed najvažnejših posvetovalnih dolžnosti staršev. Namen teh člankov, ki opisujejo nekatere strokovne poklice v raznih industrijah, je, nuditi v prvi vrsti staršem nekoliko navodil, kišemu občinstvu pa nekoliko zanimivih podatkov.

V prvem članku smo opisali razne stroke delavcev v jeklnah in livarnah. Sedaj pa prihajamo na bolj specializirane kovinske industrije. Izmed vseh stvari, ki se izdelajo iz kovin, so stroji brez dvomno najvažnejši. Delavci ki izdelujejo stroje, zovemo strojnike ali mašiniste. Da se izdelajo novi stroji, treba imeti druge stroje za izdelovanje istih; te stroje zovemo strojna orodja (machine tools). Četverica osnovnih strojnih orodij so tokarne (lathe), — strugalniki (plane), mlinski stroji (milling machine) in vrtnali stroji (drilling machine). Delavci, ki upravljajo strojna orodja, so razdeljeni v štiri skupine. — Najprej so takozvani machine operators ali "specialists", ki tvorijo najmanj izurjeno skupino. Takozvani "all-round machinists" so bolj izurjena skupina in znajo upravljati vsak stroj v delavnici. Najbolj izurjeno skupino tvorijo takozvani "tool makers" in "die makers". Tools v tej zvezi so drobni koščki kovine, ki se vstavlja v strojno orodje in ki s svojimi ostrinami režejo kovino v primerne oblike. "Die" je jeklen model ali nakovalec, ki se rabi pri kovanju s padalnim kladivom — (drop forging) ali pa pri preluknjavanju plošče potom prebijalnih stiskalnic (punch press).

Mladenci, ki želijo postati uspešni mašinisti ali orodjar, mora biti močan, energičen in zdravega telesa. Moda imeti tudi naravno mehanično nadarjenost in vsaj dovršiti osmi razred ljudske šole. Malokatera strojna delavnica ima dandanes vajenske tečaje kot nekdaj. Kjer so taki tečaji, mora vajenec podpisati pogodbo, s katero se obvezuje ostati s podjetjem navadno štiri leta, za katero dobo mu obetajo pouk v rabi raznih strojnih orodij in neko gotovo plačo. Nekateri mašinisti se učijo obrti s tem, da delajo v raznih tovarnah; v eni se izučijo upravljanje vrtnali stroj, v drugi se izučijo v strugarstvu in tako dalje, dokler se niso izučili v rabi vseh strojnih orodij in tako postanejo izurjeni mašinisti.

Specialisti na strojih nimajo veliko izgledov za pomanjkanje. Ako se delavec izučil upravljanje eno orodje, postane lahko pomožni ali pravi "foreman". Toda, če je v delavnici kdo, ki zna rabiti vsa strojna orodja, namreč kak izurjen "all-round machinist", ima ta več nade, da postane foreman nego delavec, ki je specialista samo za eno orodje. Tak all-round machinist postane lahko orodjar ali "die maker" ali pa foreman in celo superintendent.

Kar se tiče zaslužka mašinistov podajajo podatki iz Clevelanda sledeče meze tekom prvega dela leta 1924. Specialisti so dobivali od 40 do 85 centov na uro; all-round mašinisti od 60 do \$1.00 na uro; "tool makers" od 60 do \$1; "die-makers" od 60 do 90c na uro, in monterji ali erectors, ki

postavljajo nove stroje, od \$1 do \$1.25 na uro.

Izmed industrij, ki zaposlujejo mašiniste, orodjarje in die makerje, naj navedemo tovarne avtomobilov in avtomobilskih sestavin (parts), električnih strojev, gonilnih strojev, kovinskega pohištva, vijakov (bolts), vijanih matice (nuts), obrobov pri cevih, sklepih (washers), zakovije (rivets), peči, orodij in strojnih orodij. Je tudi mnogo industrij, ki zaposlujejo mašiniste za izdelovanje, montiranje in popravljanje specialnih strojev. Na primer, treba mašinista za izdelovanje tiskalnega stroja, za njegovo montiranje in popravljanje, ali delavce, ki operirajo ta stroj, spadajo k povse mdrugi stroki.

Mnogo fantov bi rado vstopilo v avtomobilsko industrijo. Ta industrija je ena izmed najvišje specializiranih modernih industrij. Zato najdemo mnogo strojnih specializistov v teh tovarnah avtomobilov. Mnogi izmed strojev, ki jih operirajo, obratujejo malone povsem avtomatično in zahteva le malo izurjenosti s strani delavcev. V mnogih pogledih je tovarna avtomobilov podobna strojni delavnici s mašinisti, ki obdelujejo lite kose, orodjarji, all-round mašinisti in operaterji strojev. V tovarni avtomobilov imamo troje splošnih vrst dela, namreč strojno obdelovanje posrednih komadov zlagane teh komadov in nadziranje raznih vrst dela. — Tovarne, ki izdelujejo "body" avtomobilov in delnih sestavin avtomobilov (automobile parts), imajo mnogo raznovrstnih delavcev. Nekateri tovarne izdelujejo le obranke (fenders) in metalne pločevine ter zaposlujejo mnogo operaterjev prebijalnih stiskalnic (punch press); druge posebne tovarne izdelujejo avtomobilske "bodies" in zaposlujejo delavce lesne stroke, delavce metalnih pločevin, pleskarje (painters) in tapetarje (upholsterers).

V nekaterih avtomobilskih tovarnah je delo tako visoko specializirano, da novi nameščenec ne potrebuje več kot deset dni, da se nauči vršiti edino posebno delo, za katero je nastavljen. — Srednja meza je za vse delavce v avtomobilskih industrijah v Clevelandu tekom enega tedna v letu 1922 znašala \$29.30. Pri tem je treba poudariti, da je Cleveland v tej industriji drugo mesto v Združenih državah. Začetniki v majo čez 18 let, dobivajo od 45 do 55c na uro.

Se eno obrt moramo omeniti, — ono avtomobilskega mehanika — (auto mechanic). Izurjen avtomobilski mehanik se mora toliko razumeti na avtomobil, da zna opredeliti, kje tihi nered v avtomobilu ali v njegovem stroju, in da zna izvršiti potrebne popravke. Nekateri avtomobilski mehaniki se specializirajo na posebne dele avtomobila, kot so "starting" in razsvetljiva, motor, osi, transmisije, baterije, kurburetorji itd. Avtomobilski mehaniki so zaposleni v tovarnah avtomobilov za preizkušnjo vozov pred njihovo odposiljativjo. Večina teh mehanikov pa dela v garažah in popravljalnica.

Treba je treh do štirih let, da postane človek izurjen avtomobilski mehanik, in še več, ako hoče postati visoko izurjen v raznih vrstah avtomobilskih motorjev. Delo avtomobilskega mehanika je raznovrstno in zanimivo, ali jako umazano. Mnogo dela treba vršiti v neugodni legi, kajti mehanik mora dostikrat ležati vznak pod avtomobilom v svrhu popravkov. Mnogo dela mora vršiti pod milim nebom, zato mora biti tak mehanik močne narave in vaje mraza pozimi. Delavce, ki je izurjen all-round mehanik in ki ima tudi trgovske ali upraviteljske zmožnosti, se lahko pomakne do precej odgovornih mest. Lahko pa tudi začne obrt sam zase. Kdor hoče začeti s svojo lastno malo popravljalnico, potrebuje približno \$3.000 za nakup potrebnega orodja in priprav.

Začetnik, ki se hoče izučiti v stroki avtomobilskega mehanika, dobiva od 27 in pol centa do 50c na uro. Po štirih letih, ko je dobil vsestransko izurjenost, ga smatrajo za rokodelca (journeyman) ali za izurjenega avto-mehnika. Njegova meza znaša tedaj od 70c do \$1 na uro. Nekateri avtomobilski mehaniki so brez dela jeseni ali pozimi, razen če so splošne poslovne razmere jako dobre. Toda to se primeri le manj izurjenim mehanikom. Dobro izurjeni mehaniki so pa redkokdaj brez dela.

V prejšnjih časih je bil tipičen kovinski delavec staromodni kovač. Tudi dandanes je še mnogo teh kovačev, ali njihovo število se gotovo ne povečuje, kajti veliko onega dela, ki so ga poprej vršili splošni kovači, opravljajo dandanes strojni kovači (forgerman), kladivarji (hammerer) in varilci (welder). Strojni kovači in kladivarji razgrevaajo, kujejo in izobličujejo kovino ravno tako kot kovači, ali oni rabijo kladivo, ki ga goni parna sila, ali pa padalno kladivo. Jeklo, ki ga oni kujejo, je jako močno in se ga rabi za kose, ki morajo prenašati največji pritisk, kot naprimer osi za železniške vozove ali strojne sestavine, ki morajo biti jako vzdrorne. Parno kladivo se rabi za izobličevanje manjših kovinskih kosov, ki jih je težko izobličiti na stroju ali v modelu.

Deček, ki se hoče izuriti v tej stroki, mora služiti kot vajenec ali pomagač za dve do štiri let. Začetna plača za kovače, včevši kladivarje in strojne kovače, znaša od 40 do 45 centov na uro. — Meza za delavce, včevši deloma izurjene delavce, znaša od 55 do 80 centov na uro. Jako malo izredno izurjenih kovačev — kladivarjev dobiva \$1.25 na uro.

Varilec, ki smo ga zgoraj omenili, dela v oksiacetilenskim ali električnim gorilnikom (burner), ki topi in zvarja kovino. Varilec umege odstraniti nepopolne delitine, topiti novo kovino in jo dodati k staremu kosu ali pa stopiti dva kosa kovine v enega. — Delavec, ki se nekaj razume na kovine in mehaniko, se lahko nauči varjenja na "arc" ali acetilen v jako kratkem času. Ti delavci dobivajo v Clevelandu z železnih tovarnah 78 centov na uro.

Kotlarji (boiler maker) so delavci, ki delajo s težkimi železnimi in jeklenimi ploščami, katere prihajajo iz valjarn (rolling mills). Oni režejo, izobličujejo in sklepajo te plošče v obliko kotlov. Delajo tudi velike posode za tekotino (tank), lijake in stroj. kose. Njihovo delo je težko in morajo imeti močne živce, da prenašajo strašni ropot. Pomagač, ki sedi znotraj kotla, s težkim kovinskim komadom, drži konec zakovice, da se ne premakne, dočim zakovar ali riveter tolče s kladivom od zunaj; ta pomočnik mora prenašati največ ropota in vročine. Treba navadno delati štiri leta kot

pomagač, predno postane delavec kotlar. Najnižje plačani delavec v tej skupini dobiva od \$12 do \$15 na teden; najvišje plačani kotlar pa \$50 in tudi več. Začetna meza za mladeniče je 30 centov na uro in starejše začetnike 40 do 50c na uro.

BAZIL ZAHAROV

Poročali smo že o milijardernu Zaharovu, za katerega se je začela evropska javnost šele nedavno zanimati. Iz knjige Roberta Buckarda "Tajnosti angleškega vojnustva" je posneti nekaj zanimivih podatkov o tem bogatašu, ki ga lahko po pravici prištevamo med takozvane selfmade mane.

Sir Basil Zaharov, — piše Buckard, — se je aktivno udeleževal vseh diplomatskih in mednarod. političnih intrig zadnjih deset let pred svetovno vojno. Pa tudi med vojno je imel svoj nos povsod, kjer se je dalo kaj zaslužiti. Kot izredno pameten in sposoben poslovne ose je igral z usodo celih narodov in imel je vedno dobiček, pa naj se je obrnilo kolo sreče tak ali drugače. Kljub ogromnemu bogastvu, ki ga cenijo na 4 milijarde zlatih frankov, je mož še vedno v oblasti zlatega demona. Zaharov trdi, da je rojen ob Bosporu. Njegov oče je bil baje Rusin, mati Grkinja. Prvoro, ko je bil Zaharov še navaden pustolovec, so oblasti ugotovile, da se piše pravzaprav Zaharij in da je rodom iz Bolgarije. Zdaj je seveda v prvi vrsti mednarodni državljani ker se zateka k tisti državi, ki mu obeta trenutno največ dobička. — Počuti se enako dobro v svojem kabinetu v Londonu, kakor v svojih palačah v New Yorku, Parizu, Berlinu ali na Dunaju.

Kot svetovna finančna kapaciteta se je opiral Zaharov vedno na drugo veliko silo — na tisk. Zdaj je pod njegovim neposrednim vplivom nad dvajset velikih listov. V Parizu je ustanovil več novih listov in veliko brzojavno agenturo. Za časa mirovne konference je igral važno vlogo. Zaharov je glavni delničar igralnice v Monte Carlu, ki njegovo že itak nabito mošnjo še bolj polni. In vendar mož ni srečen. Radi kronične bolezni se mora držati stroge diete. Zato se mora hočeš noč zadovoljiti s priprosto hrano, ki mu jo pa servirajo vedno v zlati posodi.

Vrzi kos bukovega ali drugega ogja v kozarec ali vazo, v kateri imaš evetlice. Oglje čisti vodo in jo ohrani svežo, kakor tudi evetlice.

Kadar odstranjuješ madeže iz obleke z bencinom, prideni istemu malo soli. Če tako storiš, bo oni umazani rob okoli mesta, ki ga čistiš, izginil.

PREDSEDNIK POSLANSKE ZBORNICE IN NJEGOVA ŽENA

Na sliki vidite speakerja poslanske zbornice Nicholasa Longwortha in njegovo ženo, ki je hči pokojnega predsednika Roosevelta.

ČLANEK 187.

Ali dojitte svojega otroka?

Dosti več žensk je zmožnih dojititi svojega deteta kot se splošno domneva. Dejstvo je, da je le malo žensk, ki sploh ne morejo dojititi. Takozvana nezmožnost dojenja je v številnih slučajih preje posledica neprimernosti kot pa nezmožnosti. Nadaljne ženske pa se nauči, da nemorejo dojititi, dočim so v resnici zmožne tega. Poskus dojenja se pogosto opusti prehitro, ker se mleko pozno pojavja. Dobava mleka je včasih nezadostna, ko je mati še v postelji ter pusti raditega dojenje. Zelo rado pa se zgodi, da se dobava mleka poveča, kakorhitro mati za njega dela.

V drugih slučajih pa se dojenja niti ne poskusi, ker obstaja strah, da bo napor dojenja prevelik za mater. Ne sme pa se pozabiti, da je dojenje naravno stanje in da se številne ženske boljše počutijo tekom dojenja kot ob kateremkoli drugem času. Pa tudi če dojenje služi mater, bi morala biti pripravljena žrtvovati samo sebe do gotovega obsega, da nudi s tem otroku dober pričetek v življenju. Pogosto se glasi, da so ženske preveč nerazvne, da bi dojile, da bo njih mleko raditega slabo in da bo dete nemirno in da ne bi uspevalo. To je brez dvoma resnično glede gotovega števila slučajev. Druge ženske, ki so navidez nesposobne za dojenje, pa so v resnici dobre dojilje. Raditega naj bi se dojenje vedno poskusilo ter ga pozneje opustilo, če bi ne bilo uspešno.

Včasih se glasi, da se ženski ne izplača dojititi svoje dete razven če ga more dojeti precej časa. Ta vera je seveda povsem napačna. kajti v nobenem času življenja deteta ni tako važno zanj dobiti prsno mleko kot v pričetku. Ob nobenem drugem času ri prebava deteta tako lahko motena in ob nobenem drugem času je ni tako težko popraviti, če je bila motena kot v prvih dnevih in tednih življenja. Vsaki dan ali teden, tekom katerega dobiva dete prsno mleko, mu dajte boljši pričetek ter olajša dajanje umetne hrane pozneje, če je potrebna. Včasih tudi domnevajo ljudje, da se ne izplača dajati detetu prsa, razven če more dobiti vso hrano iz prsa. Drugi zopet domnevajo, da je nevarno mešati človeško mleko in umetno hrano. To mnenje je seveda popolnoma napačno. Umetna hrana ne more napraviti prsno mleko težje prebavno in prsno mleko olapša brez dvoma prebavo umetne hrane. Vsaka še tako majhna količina prsnega mleka pomaga detetu ter olajša umetno hrano.

Če ni mleko matere zadostno po koreniti preizkušnji, so dognali, da je oslajeno kondenzirano mleko zelo koristno, ker se ga najlažje prebavi med vsemi umetnimi živili. Če bi mleko matere popolnoma pošlo, je najboljšje dajati detetu oslajeno kondenzirano mleko, in če se dete pravilno hrani, bo dobivalo zadostno zalogo za normalno rast.

Prečitajte te članke vsaki teden pazljivo ter jih prihranite za bodočo uporabo.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naš znani zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE

in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravištvu.

SAMOMORI V NEMČIJI

Koncem leta 1925 se je pojavila v Nemčiji velika epidemija samomorov, ki je dajala statistikom priliko, da so primerjali število samomorov v gospodarskim položajem prebivalstva. Med vojno je število samomorov sicer nekoliko padlo, toda samo med moškimi. — Ako primerjamo statistiko iz leta 1911 do 1913 in 1920 do 1922, vidimo, da število deklinskih samomorov v Nemčiji po vojni ni padlo. Zanimivo je, da je med dekletki petkrat več samomorov kakor pa med mladeniči. Tudi pri samomorih v starosti do 25 let, pri katerih je vzrok samomora večinoma nesrečna ljubezen, se položaji ni izboljšal. Med vojno je število samomorov pri ljudeh srednje starosti znatno padlo, ker so razni nezadovoljni in vročerkvni elementi med ojno lažje živeli, kot pa v mirnem času. Vedno večje število samomorov žensk, starih nad 60 in moških nad 70 let, je posledica katastrofalnega padca nemške valute. Iz tega sledi, da se stari ljudje težje prilagode razmeram kakor mladina. Leta 1924, ko je bila nemška marka stabilizirana, je število samomorov med starejše rapidno padlo.

Zanimivo je, da verski moment zelo vpliva na kandidate smrti. Glasom pruske statistike je izšlo samomor štirikrat več protestantov kot katolicinov. Na ženske pa menda nemška katoliška vera pri samomorihih sploh ne vpliva. Manjše je število samomorov na kmetih, kar je tudi razumljivo v pretežni večini ne trpi pomanjkanja vsakdanjega kruha vsaj v tojki meri ne, kakor revnejši meščanski sloji. Zanimivo je tudi, da si samomorilci v zadnjem času zelo radi pomagajo na oni svet s strupenimi plini, posebno z navadnim plinom za razsvetljavo in kurjavo. Poleg plina igra pri samomorihih važno vlogo strelno orožje in voda.

UVEDBA METRIČNEGA SISTEMA V RUSIJI

S prvim januarjem 1926. je uvedla ruska vlada na vsem teritoriju SSSR. metrični merski sistem, ki je stopil takoj v veljavo. Izvzeti od te uredbe so bili le trgovci na drobno, katerim je vlada dovolila, da smejo uporabljati prejšnje mere in uteži do 1. aprila. Pozneje jim je vlada ta rok podaljšala še za tri mesece do 1. julija. Od tega dne dalje je v Rusiji definitivno v veljavi metrični sistem.

Kadar raztepavaš beljak, rade ni kavino žličko vode. Mnogo preje se bo beljak spenil, kar prihrani čas in delo.

Gotova odpomoč za neprebavo, napenjanje in zaprtje.

Skušeni zdravnik se čuti kako hitro deluje to zdravilo v takih slučajih.

Če vam vaš zdravnik še ni predpisal tega zdravila, kar poudite k vašemu lekarnarju in kupite steklenico; zove se Nuga-Tone. Je lahko za vživati in za približno \$1.00 dobiti celo mesečno zalogo. Čuditi se boste kako hitro učinkuje. Za slabo prebavo, napenjanje, zaprtje, nedelujoča jetra, slab tek, glavobol, slab spanec, itd. ni boljšega kot je to zdravilo. Poskusite ga samo za par dni in čudili se boste, kako vam ponovi moč in voljo za delo. Daje trdno in poživljajoče spiranje in skoraj takoj se boste počutili boljši. Izdelovalec Nuga-Tone tako dobro vedo, kaj ista stori v takih slučajih, da primorajo vse lekarnarje jemati isto in povrniti vaš denar, če niste zadovoljni. Priporočano in na prodaj v vseh dobrih lekarnah. — Ady't.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ROJAKI: —

Tekom letošnjega leta prirejenih izletov se je vdeležila velika skupina naših rojakov, kateri so bili popolnoma zadovoljni bodisi s kabinami, hrano, postrežbo in pozornostjo, katere so bili deležni med vožnjo. Kot dokaz splošnega zadovoljstva nam prihajajo dnevno vprašanja, ako namerava naš potniški oddelek prirediti to leto še kak skupni izlet. Da vstrečemo našim rojakom, smo se odločili prirediti

JESENSKI (tretji) SKUPNI IZLET

s parnikom

"PARIS"

KI ODPLUJE IZ NEW YORKA,

dne 11. septembra, t. l.

V to svrhu imamo rezerviran poseben oddelek III. razreda v sredini parnika, najboljše kabine z 2., 4. in 6. posteljami.

Rojaki, nudi se Vam prilika, da obiščete stari kraj v spremstvu našega izkušenega uradnika, ki Vam bo omogočil brezskrbno potovanje v domovino, da obiščete, stariše, soproge, otroke in sorodnike, ki Vas morda že leta in leta željno pričakujejo.

Kdor se namerava vdeležiti tega izleta, naj nam takoj naznani in pošlje tudi aro, da mu določimo prostor na parniku. Čimprej se kdo zglaši, tem boljše kabino bo imel na razpolago. Za vsakovrstne informacije in pojasnila stoji vsem rojakom na razpolago naš potniški oddelek.

FRANK SAKSER STATE BANK

Potniški oddelek.

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

SLOVENC, ki se želite povrtniti v domovino!

Nudi se Vam v slov. štaterski krasno lesno industr. podjetje v jako bogatem lesem kraju brez konkurence, ki se prodaja za 200.000.000. Zaga s polnojarmentikom in pripadajočim posevostom z večobno hlio s katerim o bratom se da brez posebnega znanja doseči dnevno najmanj Din 1000 do 1500 čistega dobička. Cena nizka in po zelo ugodnih pogojih. Več pove OGLASNI ZAVOD KOVAČIĆ, Maribor, S. H. S.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Dobro za doječe matere

Niš ni takoga kot je Runko m a l t za doječe matere. Im a e glavni Runkov "Zakladni krus" s posebno prehrano, ki je tako prebavljiva. Zdravniki priporočajo ta doječi Runkov izdelek.

Pri vseh grocerijih.

RUNKOMALT

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

75

(Nadaljevanje.)

Štiri in trideseto poglavje.

Prošlo je resnično poletje in solnce je močno pripekalo na sivo-sinjem nebu. Georgina je z jezo zapazila, da je izgledala Hilda zelo blede in bedna, čeprav se ni nikdar pritoževala.

Če je katera stvar na svetu, katere sovraži elegantna dama iz dna svojega srca je to bolezen in vse, kar je v zvezi z njo.

Ni pa bilo telesno trpljenje, ki je mučilo Hildo. Niti ponoči, niti podnevi se ni mogla iznebiti misli, če res ni imela prav v svojem obnašanju napram Veri, kot ji je jasno dokazal dr. Šrat.

On je bil seveda mož ter je lahko drugače čutil kot pa ona, deklica. Ko pa je prišla do tega, se je naenkrat s strahom spomnila, da pomenja "biti dober" povsod isto in da ne obstaja v tem nobene razlike med moškim in žensko.

Sedaj jo je zaničeval, — gotovo, to je moral. Njen ponos na čednost se ji je zdel pogosto tako domišljav, prazen, — a vendar, vendar...

Tako se je borila skozi dolge, težke dneve in noči. Polagoma pa je postalo njeno trdo srce vedno bolj mehko in nekega dne se ni mogla več premagati.

Imela je srečo. Njen oče je bil povabljen na neki obed, njena mačeha je hotela nakupovati in vsled tega se je splazila Hilda z utripajočim srcem proti palači Konrida.

Bila je pot pokore, katero je nastopila, pot, koje resnični vzrok je tičal v iskreni želji, da pokaže dr. Šratu, da ji velja več kot pa sodba sveta.

Kako jo bo sprejela Vera?

Napol nezavestna se je naprvo naslonila na dobro znana ji vrata in šele nekaj časa pozneje je pozvonila.

Služabnik je odprl.

— Ali je mogoče govoriti z milostljivo gospo?

Služabnik je skomignil z ramama.

— Odpotovala je pred več dnevi in nikdo ne ve kam. Nikakih poročil nimamo še.

Velik strah je prevzel Hildo.

— In gospa Sofija? Ali se je peljala z njo?

— Ne, popolnoma sama je odšla. Gospa Sofija je zgoraj.

Bolj tekoča kot pa stojača je pohitela Hilda v sobo družabnice, a dobila je iste informacije s pripombo:

— Če bi se le ne pripetila ka nesreča;

Vsa razburjena se je vrnila Hilda domov. Ljubo ji je bilo, da je mačeha odšla, a hotela je počakati svojega očeta ter mu sporočiti svoje bojazni.

Na stopnjicah je srečala služabnika, a ni mogla v svojo sobo. Mogoče se je njen oče že vrnil, mogoče bo prišel kmalu.

Snela je klobuk ter odšla skozi dolgo vrsto sob, kojih zadnja je bil budoar Georgine. Iz budoarja so zveneli glasovi, ne glasno, temveč šepetano, in Hilda je obstala. Za božjo voljo, le nikakih tujcev srečati sedaj, kajti svojega razburjenja bi vendar ne mogla prikriti. Kdo more pač biti pri njeni mačehi?

Portijera je bila napol zaprta ter je ovinjala vpogled, a ko je padlo njeno oko instinktivno na ogledalo, jo je stresla mrzlota. Zaprla je oči, kot da hoče pregnati fantom.

Ko je zopet odprla oči, je storila to z molitvijo na ustnih, a zaman, nudi se ji je isti prizor. Razločno je videla dva stola pred kaminom. Na enem je sedel prime Filip, na drugem pa Georgina, ki se je tesno oklepala vratu princa.

Hildi so se pričela šibiti kolena. Najrajše bi zakričala: — Pojdite narazen, — a ni mogla. Kot oster nož se je zarinilo v njeno srce spoznanje: — Tvojega očeta vara ta ženska, katero tako neizmerno ljubi in že dolgo, — dolgo.

Naenkrat se je spomnila tisoč malenkosti, katerih ni preje upoštevala; celo verigo nezvestob, ki so zadušile in poteptale v prah čast njenega očeta.

In ko je stala njegova hčerka, katero je izrinila ta ženska iz njegovega srca, komaj zmožna svojih čutov, brez vednosti, kaj bo prinesel naslednji trenutek, se je sklonila mačeha naprej ter poljubila moža ob svoji strani. Ta poljub je bil zadnji, za slovo, a Hilda ni vedela tega. Pa tudi če bi vedela, bi ne delala to nikake razlike. Dejstvo samo ju je skoro ubilo.

Trenutek pozneje sta stala Georgina in prime poleg nje. Vsa presenečena je zrla Hilda na oba. Kaj, drznila sta si stopiti ji pred oči! Georgina je bila sicer nekliko blede, a toliko drzna, da je položila roko na glavo Hilde ter rekla:

— Ubogo dete, kaj je s teboj? Prestrašila si naju.

Vspričo tega dotiklaja se je vzravnila Hilda. Zaničevanje, sovrastvo, gnus, vse to se je tako jasno zrazilo na njenem obrazu, da je našla Georgina potrjene svoje najhujše slutnje.

— Ne dotakni se me, — je vzklikala Hilda z bliskajočimi se očmi.

Georgina pa je pomežnknila princu ter mu podala roko.

— Pojdite, dragi prijatelji, saj vidite, da je drago dete zbolelo. Srečo na poti in če bo dovršena vaša zaroka s princesinjo Marijano, mi pošljite obvestilo. Z Bogom!

Princ je rad odšel ter občudoval na tihiem drzno taktiko Georgine.

Mati in hčerka sta si stali sami nasproti. V tem trenutku je postalo tudi obema jasno kot beli dan, da ni obstajala med njima nikdar hoberna notranja vez, kljub dolgem letom skupnega življenja.

— Kaj pomenja to obnašanje? — je vprašala Georgina, navidez skrajno ogorčena nad izivnim obnašanjem Hilde.

Ob zvoku tega ostrega, dobro znanega ji glasu je deklico streslo. Stisnila je zobe ter zrla naravnost na mačeho.

— Ali ne veš? — je konečno siknila.

Georgina se je zasmejala.

— Kako morem vedeti, kakšne bedaste pravilice si staviš v glavo?

— Nikakih pravilic. Rada bi dala svojo desno roko za to, če bi bile — radi mojega očeta.

Neizmerna bol je skoro zlomila njeno silo.

— Ali bi ne hotela biti nekoliko bolj razločna?

— Poglej tjakaj, — je rekla Hilda ter pokazala na ogledalo. — Ko sem vstopila brez slutnje, sta sedela na onih oveh praznih stolih dva človeka.

— Princ Filip in jaz. Naprej.

— Tvoja roka je ležala krog njegovega vratu in poljubila si ga.

Zopet se je stresla in njen obraz je dobil tak izraz, da je neprijetno zganilo celo Georgino.

(Dalje prihodnjik.)

PREDSEDNIK COOLIDGE IN ČASNIKARJI

Pred časnikarji nima nihče miru, niti predsednik Coolidge ne v svojem poletnem bivališču v newyorških gorah. Pred kratkim so ga obiskali, pa ni hotel z njimi razpravljati o politiki.

TUNGUZI IN NJIH OBIČAJI

V Zabajkalju tvorijo polovico prebivalstva Tunguzi, ki jih je okrog 60.000. Tunguzi so nomadsko pleme, pošteni in značajni. — Dane obljube nikoli ne pozabijo. V pragozdu so doma in v lovu se nihče ne more kosati z njimi.

Neki češki potopisec, ki je delj časa živel med njimi, popisuje Tunguze takole: Pogumni do drznosti so v družbi dostojni, ljubijo zabavo in petje. Tunguz je zelo gostoljuben. Prav rad da severnega jelena za čutaro vina, da po streže gostom. Zato pravijo nekateri Tunguzom "Franeozje pragozda, ki so vedno dolžni bodisi Rusom ali Jakutom". Na vzhodu jakutske oblasti in na obali Ohotskega morja, se tunguzski jezik izgublja pod vplivom Jakutov. Statistika dokazuje, da število Tunguzov nevezdržno pada.

Med Tunguzi in drugimi sibirskimi plemeni je navada, da plača ženin nevestinemu očetu enkratno odškodnino za hčerko. — Pri nekaterih plemeni je ta odškodnina nizka, pri drugih pa tako visoka, da ogroža novo domaćijo. Pri Tunguzih, ki živijo ob reki Kireni, je odkupnina tako visoka, da mora siromak, ki se je oženil, leta in leta težko delati, predno plača nevesto. Zato je zakon in rodbinski življenje pri Tunguzih strogo materijalna zadeva. Ako drago plačana žena nima dece, se ji mož takoj izneveri in si poišče drugo. Često pregovori oče omoženo hčerko, naj pobegne od moža, da jo lahko drugi proda.

SREČNI DVOJČICI

Gospa Ema Oliver v Londonu je praznovala 1. julija t. l. svojo stoletnico. Stanuje s hčerka — dvojčicama, ki sta stari 60 let, se nista nikoli ločili od matere in živita vse življenje v istem stanovanju, kjer ima gospa Oliver tiskarno. Stari dvojčici sta si tako podobni, da nosita različna očala, ker bi ju sicer zamenjali mati in sluga. Mati ravna z njima do sedaj kakor z otrokoma. — "Če se ne vlečeta pravčasno spat," je rekla časnikarjem, "bosta imeli jutri glavobol." Stara gospa mama je jako čila, sama kuha in čita časopise. Izgubila je sicer pred petimi leti eno oko, a se vendar dobro počuti. Čudno je, da je doživela ravno tako 100 let med vojno ruska knežinja Barjetinska v Rimu, vedno vesela starka, ki je zadnjih 15 let živila brez levega očesa in desne roke ter ni mogla hoditi (bolehalo je na posledicah kapi). Prejela je takrat čestitke od papeža, carja in Viljema, vseh sovražnikov in neutrancev.

Mrzel veter škoduje očem. Izvrstno sredstvo je, da zjutraj in zvečer izpiramo oči s svežim mlekom, v katerega pridene par kapljic vroče vode, da bo mleko mlačno, to te zamudi le dve minuti, oazeži ti pa oči in trepalnice.

SMRT V VALOVH

Vedno nove žrtve zahtevajo poplave in neurja. Poleg teh nekako izrednih nesreč pa se tudi letos z železno doslednostjo vrste običajne vsakoletne nesreče pri kopanju, ki so tudi letos zelo številne, čeprav se v Srednji Evropi kopalna sezona še ni niti prav začela. Na Dunaju sta v kanalu Donave utonila neki 22letni fant in njegova 17letna prijateljica, ki sta se hotela kopati, čeprav je bila voda visoka in deroča. Pri kopanju v policijskem kopališču je utonil neki višji stražnik, ki ni znal dobro plavati, a se je upal predaleč v vodo. Tovariši so mu hiteli na pomoč, pa je bilo že prepozno. Potegnili so ga iz vode mrtvega.

V Budimpešti sta se dve sestri kopali v nekem naraslem potoku. Valovi so ju potegnili s sabo in obe sta utonili.

Na Bodenskem jezeru sta se 2 gospoda vozila z dvema damama v čolnu po jezeru. Bili so dobre volje in se dražili s tem, da so "guncali" čoln. Naenkrat se je ta prevrnil, in ena gospodična je utonila. Čolnarji so se resili z največjo težavo.

V bližini Pariza se je v Seini kopalo več otrok. Mala deklica je zašla v preveliko vodo in začela klicati na pomoč. Njen starejši bratec se je pognal za njo, da jo reši, a valovi so požrli oba, edineca svojih nesrečnih staršev.

MUSLIMANSKI KOMUNISTI

Moskovski "Ogonjok" prinaša sledečo sliko iz življenja muslimanov na Kavkazu, v dagestanski republiki. Tatarski sovjet v Saraulu je sklenil: Z ozirom na to, da se vedno niso določene cene nevestam, zahtevajo njih starši od ženinov veliko blaga in denarja. Vsled tega se ne morejo revnejši državljani oženiti, kar je v upijočem nasprotju z Leninovimi nauki in komunistično pravico. Vsled tega se odmeri stroga tarifa za neveste. Dekle najbolje vrste, dobre rodbine in lepe vnanjosti, stane 120 rubljev, 2 dobri postelji, 2 odeji, 2 blazine, več pa ni treba dati. Dekle slabše vrste ali vdova stane še manj, ceno naj določi stranski skupno, a ne sme presegaati tarife 1. klase. Razen tega se množijo pritožbe na fante, ki se napijejo na svatbi, delajo nered, streljajo v zrak in s tem ogrožajo otroke in odrasle. Vsled tega so prepovedane vse muslimanske poroke in se dovolijo le komunistične poroke s slavnostjo na čast revolucije.

"Titania palača" se naziva hišica, katero je sestavljal Sir Wilkinson v teku dvaindvajsetih let. V tej hišici je vse polno najpreizkušene izdelanih "punčč". Dosedaj je Sir nabral že nad 5000 funtov za pohabljenе otroke, v kateri namen je hišico zgradil. "Palača" je sedaj na potovanju okoli sveta.

OBA IMATA ZAUPANJE NARODA

Zopet in zopet pokliče Aristide Brianda njegova domovina, da vodi Francijo iz zapletenih razmer. Njegova sila in zmožnost je prevelika, da bi ostala zakrita v času potrebe. Trinerjevo Grenko Vino žvija slično zaupanje v mnoge države in Kanadi, kjer v času potrebe vsakdo poseže po Trinerjevem Grenkem Vinu, ki nikogar ne razočara, kdor trpi vsled slabega teka, zaprtja, glavobola ali nemirnega spanja. "Moja žena je bila več let bolna. Deset mesecev pa uživa Trinerjevo Grenko Vino, ki je izboljšalo njen položaj v veliki meri. Lorenzo Saretto, Seatonville, Ill. Ali vam nagajajo muhe in komarji? Triner's Fly-Gass jih takoj usmrti. Ako kakega Trinerjevega zdravila ne dobite v bližnji lekarni, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Ad.)

grih deželah, posebno v Združenih državah in Kanadi, kjer v času potrebe vsakdo poseže po Trinerjevem Grenkem Vinu, ki nikogar ne razočara, kdor trpi vsled slabega teka, zaprtja, glavobola ali nemirnega spanja. "Moja žena je bila več let bolna. Deset mesecev pa uživa Trinerjevo Grenko Vino, ki je izboljšalo njen položaj v veliki meri. Lorenzo Saretto, Seatonville, Ill. Ali vam nagajajo muhe in komarji? Triner's Fly-Gass jih takoj usmrti. Ako kakega Trinerjevega zdravila ne dobite v bližnji lekarni, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Ad.)

POZOR ROJAKI!

Prosti ponk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebo, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki Vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljanji dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

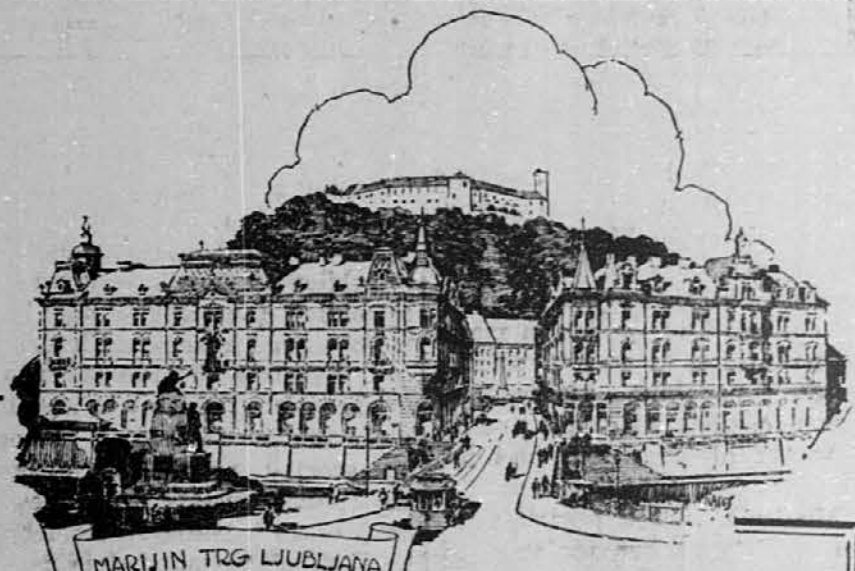
Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem kene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vome liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK
22 CORTLANDT ST., NEW YORK

Kretanje parnikov - Shipping News

27. julija Resolute, Cherbourg, Hamburg.	1. septembra: Berengaria, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Derfflinger, Bremen.
28. julija: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	2. septembra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Andania, Hamburg.
29. julija: Westphalia, Hamburg.	3. septembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
31. julija: Zeeland, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.	4. septembra: France, Havre; Homerie, Cherbourg; Bremen.
1. avgusta: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.	7. septembra: Reliance, Cherbourg, Hamburg.
4. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	8. septembra: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
5. avgusta: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.	9. septembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen; Westphalia, Hamburg, Hamburg.
7. avgusta: Republic, Cherbourg, Bremen.	11. septembra: PARIS, III. SKUPNI IZLET: — Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen.
10. avgusta: Martha Washington, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.	15. septembra: Aquitania, Cherbourg.
11. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	16. septembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
14. avgusta: France, Havre; Homerie, Cherbourg.	18. septembra: Majestic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
17. avgusta: Berlin, Cherbourg, Bremen.	21. septembra: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
18. avgusta: Mauretania, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.	22. septembra: Berengaria, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
21. avgusta: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg.	23. septembra: Thuringia, Cherbourg, Hamburg.
24. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg, Hamburg.	25. septembra: France, Havre.
25. avgusta: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	28. septembra: Muenchen, Bremen.
26. avgusta: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.	29. septembra: Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
28. avgusta: Majestic, Cherbourg.	30. septembra: Martha Washington, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen.
31. avgusta: Pres. Wilson, Trst.	

Velik jesenski izlet v JUGOSLAVIJO

Preko Cherbourga — Francija na

BERENGARIA (52,700 ton)

ODPLUJE IZ NEW YORKA

V SREDO, DNE 22. SEPTEMBRA

pod osebnim vodstvom izvedenca g. S. M. Vukoviča, člana našega newyorškega urada, ki je popolnoma izvehan v evropskem potovanju. JUGOSLOVANI! Oni, ki nameravajo obiskati staro domovino to jesen, imajo najboljšo priložnost, da se pridružijo tej skupini izletnikov ter udobno in brez skrbi potujejo. Gospod Vuković vas bo spremlj do določenega mesta ter opravi vse za vas, da vam bo zajamčil najbolj ugodno potovanje. Takoj se pripravite ter pridružite izletu.

Za nadaljne podrobnosti se obrnite na svojega agenta ali pišite na:

CUNARD LINE
25 Broadway, New York, N. Y.

V IN IZ
JUGOSLAVIJE
PREKO HAMBURGA
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
HAMBURG

Nadi parniki na tri vjake
CLEVELAND, WESTPHALIA
THURINGIA
EVROPSKA POTOVANJA
POD OSEBNIM VODSTVOM

\$198.—
IZ NEW YORKA DO
LJUBLJANE IN NAZAJ
v modernem 3. razredu.
(Vojni davek posebej.)

TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

United American Lines
(Maritime Line) Joint Service with
Hamburg-American Line

35-39 Broadway, New York.

SAMO 6 DNI PREKO

s ogromnimi parniki na olje
FRANCE 14. avg.; 4. sept.
PARIS 21. avg. — 11. sept.
Havre — Parisko pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb.
Francoska kuhinja in pijača.

French Line
19 STATE ST., NEW YORK
ali lokalni agenta.

Rad bi izvedel za FRANK MLI-NAR-A, podomače Kročev iz Unca, št. 25 pri Rakeku. Pred par leti je bil v Frugalety, Pa. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga poroča, ali naj se pa sam oglasi. — John Šušteršič, Florenci Store, Dawson, Pa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

ADVERTISE in GLAS NARODA